

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 31.

V Ljubljani, v sredo 9. februvarija 1898.

Letnik XXVI

Deželni zbor Kranjski.

VIII. seja dné 8. febr.

Vlado zastopa deželni predsednik eksclenca baron Hein.

Deželni glavar Oton Detela začetkom seje naznani, da se je sv. oče Leon XIII. potom knezoškofijstva zahvalil za čestitke dež. zbora, kateremu podeli svoj apostolski blagoslov. (Poslanci vstanejo ter zakličejo: Slava!)

Deželni predsednik odgovarja na interpelacijo poslanca Grasselli-ja in tovarišev gledé zgradbe novega sodnega poslopja v Ljubljani, da se bode to poslopje z jetnišnico še letos pričelo graditi.

Posl. baron Wurzbach poroča o prošnji muzejskega preparatorja Ferd. Schulza za naslov muzejskega asistenta. Prošnja se vrne dež. odboru z naročilom, da se še v tem zasedanju stavi primeren predlog.

Posl. grof Barbo poroča o prošnji mlekarke in sirarske zadruge v Postojni za podporo ter predlaga v imenu upravnega odseka, da se dež. odboru dovoli kredita 500 gld., ki ga naj kot brezobrestno posojilo izplača, ako je zadruga zagotovljena. To posojilo bode zadruga morala vrniti v treh letnih obrokih, pričenši z letom 1900 ali pa takoj vso svoto vrniti, ko bi se zadruga razdružila.

Posl. Košak poroča o različnih rečeh, katere dež. odbor navaja v letnem poročilu § 11. Pri točki gledé zboljšanja delavskih razmer v Idriji se oglasi poslanec dr. Majaron, ki izraža zahvalo vladi, oziroma poljedelskemu ministerstvu, katero je vsled lanske resolucije dež. zbora znatno zboljšalo gmotno stanje delavcem. Obžaluje, da se v isti meri ni oziralo na provizioniste, vdove in sirote. Država je v prejšnjih letih imela od idrijskega rudnika velik dobiček, zato naj bi sedaj vlada vse mogoče storila, da prepreči strastno hujskanje socijalnih demokratov, katerim gredó na led po vnanjih agitatorjih zbegani domači delavci. Z ozirom na to da prebivalstvo v Idriji vedno raste in da mladina od 14. do 18. leta nima primerne posla in pouka, bilo bi nujno potrebno, da vlada v Idriji ustanovi realko ali drugo jednako višjo šolo. Govornik v tem smislu predlaga resolucijo, ki je bila vsprejeta. — Ostale točke letnega poročila zbornica vzame na znanje.

Posl. Kalan v imenu fin. odseka poroča o prošnji županstva v Krškem za podporo k zgradbi in vzdrževanju bolnice. Fin. odsek sicer povsem priznava potrebo in korist primerne bolnice v Krškem, da se zmanjšajo troški za kranjske bolnike v Brežicah in Zagrebu, vendar pa že sedaj ne more priporočati določene svote, dokler ni dognano, koliko bode znašali troški za zgradbo bolnice in letni vzdrževalni troški. Predlog se glasi, da se deželni zbor zahvali blagi dobrotnici gospej Hočevarjevi za darilo 30.000 gld. ter izrazi pripravljenost, da določi primerno podporo za zdravnik in bolnike, kedar bode bolnica zgrajena in bodo znani vsi troški.

Poslanec Pfeifer: Iz včerajšnjega pogovora s krškim županom razvidim, da prebлага dobrotnica želi, naj se zgradba bolnišnice dodela v te-

kočem letu v proslavo 50letnice vladanja našega presvetlega cesarja. To je pa lahkje mogoče, ako županstvo ve, kateri letni prispevek more žrtvovati dežela za vzdrževanje te bolnišnice. Sicer finančni odsek nasvetuje primerno letno podporo, za kar je občina krška gotovo hvaležna, vendar bi bilo občini ustrezno, če bi že znala, s katerim letnim doneskom od strani dežele sme računati, da se potem po visokosti tega prispevka more ravnati pri zgradbi bolnišnice. Ako bi imela n. pr. bolnišnica 20 postelj, bi vzdrževanje bolnišnice, oziroma preskrbovanje bolnikov stalo do 4000 gld. na leto. Pri siromašnih bolnikih, oskrbljenih v krški bolnišnici, prihranila bi dežela tiste stroške, katere bi sicer plačevati morala drugim bolnišnicam, n. pr. v Brežicah in Zagrebu, tako da bi krška bolnišnica pokrila precejšen del deželnega prispevka. Z ozirom na to sem nameral nasvetovati gotovo svoto, ali opustiti sem to moral, ker razven prošnje danes nimamo nikakoršnih podatkov, ne proračuna, ne načrta itd. Zato se moram zadovoljiti s prošnjo, da se nakloni kolikor mogoče veliki deželni prispevek za vzdrževanje te bolnišnice. Konečno z veseljem pozdravljam nasvet, da izreče visoki deželni zastop iskreno zahvalo plemeniti dobrotnici za velikodušno ustanovo, ki sledi dolgi vrsti bogatih darov za cerkvene, šolske, občinske namene in druge dobrodelne naprave, katere omogočilo in velikodušno ustvarilo je za trpeče človeštvo plemenito srce prebлага dobrotnice.

Poslanec dr. Tavčar nasvetuje, naj se predlog glasi, da bode dežela z znatnim letnim prispevkom podpirala bolnišnico v Krškem takoj, ko se ustanovi. — Obvelja.

Posl. dr. Papež poroča o prošnji g. profesorja Fr. Novaka v Kranju za podporo, da založi in izda »Slovensko stenografijo«. Ker je g. profesor znan kot poseben veščak v stenografiji ter hoče izdati dve jakó potrebni učni knjigi o slovenski stenografiji, dovoli se mu 500 gld. podpore, ki se izplača, ko knjigi izideta.

Hedviki Pevec, učenki na šoli za umetno tkanje v Scherebeku, se dovoli podpore 350 gld. iz kredita za obrtne namene; poročevalec posl. Murnik.

Isti poroča o prošnji kmetijske podružnice v Senožečah za podporo mladeniču, da se izšola v strokovni šoli za pletarstvo v Ljubljani. Prošnja se izroči dež. odboru z naročilom, naj naznani prosilcem, da se o pravem času oglasijo za ustanovo na obrtni šoli ter naznanijo sposobnega dečka.

Posl. Murnik dalje poroča o prošnji slovenskih visokošolcev v Gradcu, da se jim plača vstopnina pri slovanskem bolniškem društvu v Gradcu. Prošnji se ugoti. Istotako se ugoti prošnji nekaterih hišnih posestnikov v Ljubljani za oprostitev od dež. priklad, kolikor časa traja oprostitev državnega davka.

Baron Schwegel poroča o prošnji županstva Osilnica, da se mu odpusti prispevek k zgradbi Kolpe, ter predlaga, naj dež. odbor natančno preiskuje vse v prošnji navedene razloge

ter v prihodnjem zasedanju primerno nasvetuje. — Obvelja.

Muzejskemu društvu se dovoli 400 gld. podpore.

Baron Schwegel v imenu fin. odseka poroča o brezobrestnem posojilu za obnovitev vinogradov ter predlaga:

V ta namen se dovoli 50.000 gold.; od te svote se 30.000 gld. postavi v prihodnji proračun med redne troške, ostalih 20.000 goldinarjev naj se pokrije iz blagajničnih preostankov. — Ob enem se dež. odboru naroča, da potom dež. vlade od poljedelskega ministerstva izposluje državno brezobrestno posojilo v isti visokosti.

Posl. Luckmann izraža željo, naj bi se ta denar tudi skrbno uporabljal po gotovem kulturnem načrtu; dež. odbor pa naj bi skrbel za zadostno število ameriških podlag. V ta namen naj bi se dajale podpore umnim vinorejcem za napravo matičnjakov ter določila primerna cena cepljenkam, kakor se godi na Ogerskem.

Dež. predsednik odgovarja, da se posojila vestno razdeljujejo pod nadzorstvom državnega tehniškega voditelja. Nikakor pa ne more zagovarjati zahteve, da bi država ali dežela podpirala zasebne trtnice.

Posl. Povše v imenu dež. odbora naglašja, da se posojila delé najvestneje in da potovalni učitelj nadzoruje nove nasade ter daje potrebna navodila. Posojila so obrestovana, kajti vinski pridelki rastejo glede množine in kakovosti. V vsakem oziru se vidi razvoj vinoreje. — Predlogi finančnega odseka obveljajo.

Nadalje se je dež. odbor pooblastil, da sme v l. 1899 onim okr. cestnim odborom, ki bi z 20 % priklado ne mogli pokriti svojih potrebščin, dovoliti višje priklade.

Posl. dr. Tavčar v imenu upravnega odseka poroča o predlogu glede zavarovanja življenja in starostnih rent. Zbornica soglasno vsprejme naslednje predloge:

1. Deželni zbor vzdržuje svoj sklep, s kojim se je načeloma izrekel za ustanovitev starostne zavarovalnice kot deželnega zavoda, ter izreka na dalje, da je pripravljen k temeljnemu zakladu ob svojem času privoliti donesek v najvišjem znesku 50.000 gld. iz deželnih sredstev, ki naj se pa izplača še-le tedaj, kadar bode ustanovitev zavoda v vsakem oziru zagotovljena.

2. Deželni zbor z radostjo pritruje, da naj se svoj čas ustanovljeni zavod — ako se bode dobilo Najvišje privoljenje, imenuje »Frana Josipa I. deželni zavarovalni zavod«.

3. Deželni zbor naroča deželnemu odboru, da naj preiskave nadaljuje, in da naj pred vsem z vpoštevanjem deželnih razmer dožene, je li mogoče, da se s temeljnim fondom 50.000 gld. sploh da uspešno ustanoviti tak zavod, da dalje v ta namen začuje strokovnjake, ki naj o celi stvari s zavarovalno-tehničnega in posebno tudi s zavarovalno-matematičnega stališča izrečejo sodbo o tem, je li, če se vzame za podlago temeljni fond 50.000 gld., pričakovati uspešnega razvitka nameravane zavoda.

4. Deželnemu odboru se dalje naračaja, da se pri svojih preiskavah z večjo pozornostjo, kakor se je to do sedaj zgodilo, ozira tudi na upravno vprašanje in na troške začasnega prevzeta administracije, ki bi iz tega deželi narasli; priporoča se torej, da odpošlje deželni odbor uradnika iz deželnega knjigovodstva v Prago, kjer naj se pouči o administraciji Fran Jožefovega zavarovalnega zavoda, in posebno o tem, koliko knjig se vodi, koliko je osebja, ki se peča s poslom omenjenega zavarovalnega zavoda i. t. d.

5. Deželnemu odboru se končno naračaja, da poizvè v ti zadevi mnenje zavarovalno-tehniškega urada v c. kr. ministerstvu za notranje stvari, in da pri visoki vladi povpraša, ali je upati, da bodo davčni uradi pri nameravanem deželnem zavodu v kakem oziru sodelovali.

6. Za nadaljne poizvedbe, o kojih vseh imel bo deželni odbor v bodočem zasedanju poročati, dovoli se mu kredita do 1000 gld.

Posl. Modic poroča o prošnji vasi Landol za izločitev iz davčnega in sodnega okraja v Senožeah ter združitve z onim v Postojini ter v imenu upravnega odseka nasvetuje, naj se prošnja odstopi dež. odboru z naročilom, da preišče razmere in na podlagi svojih poizvedb v prihodnjem zasedanju stavi primerne predloge.

Posl. Zelen opisuje krajevne razmere, na katere naj bi se dež. odbor oziral pri tej stvari.

Posl. Hribar podpira prošnjo. — Predlog upravnega odseka obvelja.

Konečno posl. Lenarčič poroča o prošnjah vasi Landol, Šmihel, Stranje in Razdrto. Ubeljsko za izločitev iz občine Hrenovice ter ustanovitve samostojnih občin. Vse prošnje se izroče dež. odboru, da poizvè mnenje merodajnih faktorjev.

Prihodnja seja v petek.

Izgredi nemških nacionalcev

(Govor poslanca A. Kalan-a v deželnem zboru Kranjskem dne 4. febr. t. l.) — (Po stenografičnem zapisniku.)

Visoki zbor! Jaz sem glasoval za to, da se nujni predlog gospoda poslanca Hribarja vzame takoj danes v obravnavo in sicer iz tega vzroka, ker nisem mnenja, da bi stvar bila tako malo znana in jasna, kakor sta trdila gospoda predgovornika ekselenca baron Schwegel in dr. Schaffer. Da stvari, o katerih danes razpravljamo, niso neutemeljene in da viri, iz katerih je gospod predlagatelj posnel dotična poročila, niso pretiravali, to je gotovo, pač pa po mojem prepričanju iz teh poročil niti polovice tistega nismo izvedeli, kar se je v resnici vse zgodilo, in za to nam je najbolj klasična priča vlada sama, ki je bila prisiljena, zistirati predavanja na visokih šolah za 8 dni. To je dokaz za to, da so vse te stvari, o katerih se danes razgovarjamo, zares popolnoma dozorele in prikipel do vrha tako, da si vlada iz te zagate ni vedela drugega izhoda, kakor da je za nekaj dni zaprla visoke šole. Stvar je torej popolnoma godna, kaže se, da se je od strani nemško-nacionalne mladine napravilo toliko izgredev, da so bila redna predavanja izključena, in dokazano je iz aktov, da slovanski dijaki ne uživajo one svobode na vseučiliščih, kakor bi jo morali uživati kot akademični državljani, da jih nemški dijaki niso pustili v dvorane, kjer so bili voljni poslušati predavanja, da so jih vrgli iz avle, do katere imajo slovenski in sploh slovanski dijaki ravno tako pravico, kakor nemško-nacionalni dijaki, in da slovenskim dijakom sploh obstanka ni ne na Dunaju, ne v Gradcu.

Zato sem s polnim prepričanjem bil za to, da mi že danes obravnavamo to reč in precej pokažemo, iz kakega stališča jo presojamo, da bodo naši dijaki spoznali, da vpoštevamo njihovo težavno stališče, da jih to bodri in potrjuje v tem, da bodo tudi v prihodnje postopali tako zares modro in zrelo, kakor so postopali doslej. (Živahno pritrdjevanje na levi in v središču.)

Gospoda poslanca dr. Schaffer in grof Barbo sta hotela stvar na nekako stališče postaviti, iz katerega bi bila rada za svoje interese nabrala nekaj koristi.

Temu nasproti konstatujem sledeče:

Od nobenega govornika naše slovenske strani ni padla niti najmanjša žaljiva beseda proti nemškemu narodu kot takemu in jaz, kakor vsi slovenski moji tovariši, bi bili zadnji, ki bi hoteli govoriti o tem, ali je nemški narod v Avstriji

lojalni ali ne. O tem se ne razgovarjamo, ampak tukaj smo vsi enega prepričanja, da so vsi narodi v Avstriji zvesto udani presvetlemu vladarju, a da na podlagi te zvestobe in udanosti pa tudi vsi narodi smejo zahtevati enake pravice. (Živahno odobravanje na levi, v središču in na galeriji).

Kar se je od naših govornikov povdarjalo, je bilo naperjeno samo proti tisti nemško-nacionalni kliku, katero zagovarjati je Vam gospodom zagovornikom od nemške stranke popolnoma brezuspešno, ker manj kakor mi bi se Vam za vse zagovarjanje zahvalili naši nemško-nacionalni rojaki sami. (Ugovori na desni.) Kako oni mislijo, to so v državnem zboru sami naravnost povedali in le berite velegermanske izjave Wolfa in Schönererja, Vaših bogov. (Burno odobravanje in ploskanje na levi in na galeriji. — Nasprotovanje na desni.) in potem bodeite spoznali, kdo je dobil v nemški stranki vaje v roke, tako da tudi zmerni elementi sami spoznavajo, da si sedaj skoraj ne morejo pomagati drugače, nego da se nasilstvu nemško-nacionalnih elementov udajo, ali pa umaknejo iz političnega življenja. Kaj pa pravite k temu, ako celo tako mirni elementi, kakor ste Vi gospodje od nemške stranke danes pokazali, ako sta celo Vaša zastopnika v državnem zboru mirno gledala vse izgrede in se prav pridno udeleževala obstrukcije. (Poslanec baron Schwegel: Vdeležila! Absolut falsch!)

Ako gospod poslanec ekselenca baron Schwegel za potrebno spozna tukaj ugovarjati, opozarjam ga samo, da se ravno on ni samo tako, kakor drugi člani nemško-liberalne stranke, samo splošno udeležil obstrukcije, ampak da se je celo dolžnega čutil, kot zastopnik nemškega veleposestva iti v deputaciji do ministerskega predsednika in gledé naglega sode v Pragi zahtevati, da se kar najstrožje v tej stvari postopa. Ako sem jaz bral, da se je zastopnik dežele Kranjske in sin slovenskega naroda, katerega neče več popoznati (Živahno odobravanje na levi in na galeriji), tako daleč spozabil, da mu nagli sod še ni dovolj ostra sodba bila, potem, gospoda moja, res ne vem, kaj se pravi »zmerni elementi« in ne vem, kaj hoče gospod baron s tem reči, ako pravi, da se te obstrukcije ni udeležil. Ako je vlada proti našim bratom Čehom že vse storila, kar je bilo v njeni moči, in kar čez noč proglašila nagli sod, torej najskrajnejše sredstvo, katero ne pozna nobene preiskave, ampak trije sodniki se zberó, izrečejo svojo sodbo in čez noč je dotičnik ob glavo, bi jaz mislil, da mora to pač vsakemu človeku, ki ima le količkaj srca, zadosti biti.

Ako pa niti tako radikalna sredstva liberalnim čutilom teh gospodov niso dovelj, potem ne vem, kaj bi jim bilo prav za prav zadosti.

To sem moral omeniti, ker sem bil izzvan po gospodu poslancu baronu Schwegelju, ki je rekel, da se ni udeležil obstrukcije.

Gospod poslanec grof Barbo se je tudi spodikal nad vsklikom tovariša gospoda župana Hribarja: »Los von Wien.« Tovariš Hribar mu je v tem oziru že sam odgovoril, da ga je popolnoma napačno razumel, in jaz bi še pristavil, da je bil to nek scandallum pusillorum. Nič pa ne prikrivajmo, da tako postopanje, kakor se sedaj kaže od nemškega naroda nasproti Slovencem in Slovanom sploh, gotovo ne pospešuje v Slovanih patrijotičnih čutil, kakor da bi vedno bolj morali ljubiti tiste, ki nas vedno po hrbtu bijejo. Tukaj je pač umestno spomniti se anekdote o nemškem kralju Frideriku I. Ta je nekoč jahal na svojem konju in ko ga zagledata dva podložnika, precej sta hitela, da bi se mu bila na stran umaknila. On pa je jahal za njima in ko ju je dohitel, rekel je: »Zakaj pa bežita?« »Zato« — bil je odgovor — ker se Vas bojiva, Veličanstvo. A on je vzel korobač, začel ju je pretepati in rekel: »Zato sem šel za vama, da vama pokažem, da vas ljubim in hočem, da tudi vidva mene ljubita« in s palico in udarci jima je dokazoval svojo ljubezen. (Veselost na levi in v središču.) Tako nekako se tudi nam Slovencem v Avstriji godi.

Gospodu poslancu dr. Schafferju se je zljubilo, da je zopet jedenkrat prišel s tisto staro moskovsko pesmijo, ki je pa že tako zastarala, da je niti v stari krami ni več najti in da se nikdo več zanjo ne zmeni. To stališče, gospoda, je že davno premagano in odkar Vaši narodni tovariši hodijo čez mejo shode napravljati, potem so

to pač stvari, o katerih pri pametnih, treznih ljudeh ni več govora.

Razmere, v katerih živimo, so take, da mora vsak pravično čuteč človek reči: krivda je na strani nemškega dijaštva. Pa od naše strani se mladini niti toliko ne predbaciva, ker predobro vemo, da je ta mladina zapeljana od neke politične klike, ki hoče politično fruktificirati dotične izgrede.

Vsaj je znano, da se ministerski predsednik Gautsch trudi, da bi med zmernimi elementi češkimi in nemškimi napravil mir, in da je v ta namen vse poskusil, kar mu je bilo mogoče. In res je zadnji čas nekako kazalo, da se utegne to do neke meje posrečiti, in že je bilo upanje nekako opravičeno, da bo vladi kmalu mogoče sklicati državni zbor, o katerem se je reklo, da se ne bo sklical prej, dokler se ne najde podlaga za pametno delovanje, ali prav v tem trenutku pa so se najedenkrat v vsej svoji divjosti vspeli nemško-nacionalni elementi in njihovi kolovodje in prestopili na tisto polje, kjer so vedeli, da se bo najbujnejše razvijal sad njihovih hujškarij, prišli so na dijake, ki še nimajo potrebne izkušenosti v praktičnem življenju, in, dobro vedoč, kako radi se navdušujejo ti mladi ljudje za fraze in kako radi bodo šli za njimi, vrgli so med nje vse tiste fraze o nasilstvu, ki se godi nemškemu narodu od naše, od slovanske strani. Le predobro so vedeli, da bodo tu našli tla, kjer se bo njihova brezvestna agitacija najbujnejše razvila. In to delo, v katerem se kažejo ti agitatorji v vsej svoji razdivjanosti, to je delo ne samo neprijateljev slovanskih narodov, temveč naravnost neprijateljev Avstrije.

Toda, gospôda moja, vkljub resnosti položaja, vkljub vsem tem žalostnim pojavom izza poslednjih časov, sem jaz vendar danes vesel, vesel posebnost zaradi tega, ker vidim, da smo zopet jedenkrat v tej zbornici po tolikem času ločeni bratje vsi na oni strani, na strani svojega zatiranega naroda (Burno odobravanje na levi in na galeriji.)

In, gospôda moja, ako nobene druge koristi ne bomo imeli od tega očitnega nasilstva, katero mora naše dijaštvo trpeti na Dunaju in v Gradcu, tolažilna je za-mé misel, da smo se našli v skupni obrambi, in to je potrebno, ako pomislimo na stanje obmejnih naših bratov.

Kako se pa godi izvenkranjskim Slovencem, to bi vprašal gospoda poslanca dr. Schafferja, ki je parkrat omenjal dogodkov v Pragi, in isto bi vprašal ekscelenco gospoda barona Schwegelna? Gospoda moja, pogledajte v Trst, v Gorico! Tam naš narod niti toliko pravice nima, da bi na zakonodavnih tleh njegovi zastopniki smeli odpreti usta in povzdigniti svoj glas!

Res imajo po zakonu, po črki to pravico, vendar naj se je le kdo poskusi v zbornici poslužiti, in videli boste, kako se mu bo godilo. To bridko skušajo naši Sokoli v Istri, katere bi bili vkljub tej pravici pred par leti skoraj v morje pometali in katere so preganjali po rodni istrski zemlji, kakor najhujše lopove.

Niti v najhujšem vremenu jim niso hoteli dati prenočišča, tako da so po celo noč morali ostajati pod milim nebom! In, gospoda od one (desne) strani, ako se tako godi našim bratom na Primorskem — in to niso prazne fraze in nobene pretiranosti — in ako naši bratje v Celovcu ne smejo črhiniti niti jedne slovenske besede, ne da bi bili izpostavljeni najgršim in najhujšim insultom — in ravno tako se jim godi v Gradcu — potem vam smemo pač zaklicati: Učite se od nas lojalnosti nasproti manjšinam. Ko se je v Gradcu, v glavnem mestu dežele, kjer je dobra tretjina prebivalstva slovenska, v deželnem zboru predrznil dr. Dečko ter hotel revno interpelacijo postaviti v slovenskem jeziku — kakošnim insultom od vaše strani se je s tem izpostavil, tako da interpelacije skoro ni mogel do konca prečitati! Gospoda moja, ravno tako se godi tratom našim na Koroškem, in kako se pa vam Nemcem na Kranjskem godi?

Jaz mislim, čisto drugače, nego ako bi mi hoteli meriti z enakim merilom, kakor vi nasproti slovenskim manjšinam, in vendar bi mi bolj opravičeno postopali, kakor vi, glede na mali odstotek nemškega prebivalstva v naši deželi, ki ni v nikaki primeri z odstotkom slovenskega prebivalstva koroške ali štajerske dežele.

In, gospoda moja, ako povzdignemo svoj glas za pravice tlačanih izvenkranjskih naših bratov, ne storimo tega, da bi izpregovorili par praznih fraz, ampak zato, ker v resnici tolerantno postopamo nasproti manjšini prebivalstva naše dežele, in zato pa tudi smemo lojalno zahtevati, da se tudi proti nam Slovencem tako postopa povsod, kjer smo v manjšini.

Ako ste, gospoda, v tej zbornici tako krotki in pohlevni, imate pri tem svoje namene, toda mi vas bomo razkrinkali in onemogočili vaše namene, za to bo skrbela slovenska čast.

Zato pa z veseljem pozdravljam, da smo se vsi slovenski poslanci glede tega predloga našli jedine, in upam, ker nas drugi razlogi niso mogli združiti k jedinemu, skupnemu postopanju, da nas je največja sila, največje nasilstvo od nasprotne nam strani vsaj preverila, da je vse naše delo brezuspešno, ako vsi slovenski poslanci ne postopamo jedino in solidarno. (Burno odobravanje in ploskanje na levi in na galeriji. — Smišljeniki govorniku častitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. februarija.

O položaju se poroča nekemu tirolskemu listu iz zanesljivih virov približno tako, kakor smo pred nekaj dnevi poročali. Državni zbor se skliče po trditvi tega lista že 8. marca. Takoj, ko se pričetkom štirinajstega zasedanja konstituirata obe zbornici, se izvoli kvotna deputacija, ki bi pričela svoje delo tam, kjer je pustila nedovršeno prejšnja kvotna deputacija. Predno se pa vse to zgodi, objavi vlada bojda že izdelane nove jezikovne naredbe in je neki češki namestnik grof Coudenhove že določil dan, ko bo deželni zbor obvestil o spremenjenih naredbah. — Ministerski predsednik je deloma že obvestil zastopnike češkega kluba o novem načrtu, katerega jim pa hoče še predložiti v pregled, predno se naredbe razglase. Doposlal je, kakor poroča »Reichswehr«, češkim in nemškim zastopnikom že dotična povelja, katerim so se pa dosedaj odzvali samo češki zastopniki. Vender Gautsch še ni izgubil vsake nade, ker je že poprej toliko omehčal srca zastopnikov zmernih Nemcev, da se nadeja prodreti s svojim načrtom brez prevelikih zaprek. Nekateri listi sicer trdijo, da izda vlada spremenjene jezikovne naredbe tudi brez privoljenja »interesentov« in da je določila 14. februarij za dan, ko se objavijo v uradnem listu. To pa ni prav verjetno, ker je Gautschu dobro znano, da bi s tem vzbudil še mnogo večjo nejevoljo, kakor pa so jo vzbudile prvotne naredbe. Časa za to ima še nekaj dni in sedaj še lahko privabi na Dunaj zastopnike čeških Nemcev in si pri njih izposluje potrebni »placet«.

O izvolitvi posl. Stojalovskega se izražajo razni poljski listi zelo simpatično. Lvovski »Przeglad« konstatuje, da je ta izvolitev velike politične važnosti, ker pomeni prvič zmago stranke, ki se opira na vero in delo, mej tem, ko je podlegla poljska ljudska stranka, katere delovanje obstoji v vzbujanju strastij (!) drugič pa radi osebe izvoljenega samega, ki razpolaga z nenavadnimi zmognostmi in železno voljo. Bil je sicer ljut boj s celo družbo in tudi s cerkvijo, toda podvrgel se je in prosil odpuščanja. Sedaj stoji zopet v vrsti koristnih delavcev na cerkvenem in družabnem polju. Akoravno posl. Stojalovski ne mara stopiti v poljsko kolo, bo vendar s svojim delovanjem lahko mnogo koristil svojim volilcem. Vsi poljski elementi seveda z njim niso zadovoljni, mej temi so posebno socialni demokratje, ki se hudujejo nad »odpadnikom«, pa tudi v krogih polj. kluba je več elementov, ki imajo gotov strah pred novim poslancem.

Francoska poslanska zbornica je v jedni zadnjih sej zopet z veliko večino dokazala, da ne mara ustreči socialističnim revolucionarnim in brezverskim zahtevam. Znani socialist Dejeant je namreč predlagal, naj se odpravijo vsi dušni pastirji na vojnih ladijah francoskih. Ta predlog, kakor sploh vse počenjanje socialističnih kričočev, meri očitno nato, da se mej mornarico odstrani zadnja ovira, ki provzroča slobodnemu razširjanju socialističnih idej velike težkoče. Velika večina zbornice pa še vendar noče ničesar čuti o tej zahtevi in je s 344 proti 163 glasovom odklonila Dejeantovo zahtevo.

Zola pred porotniki. Drugi dan znamenite obravnave je že minul. Zadeva sama na sebi se ni še znatno pomaknila od prvega pričetka, vendar pa je drugo dejanje te zamotane igre v marsičem zelo zanimivo. Pritisk občinstva je še večji kakor prvi dan, s pestmi in komolci se bori vsak za potreben prostor. Pred porotniki sta oba zatoženca in zagovorniki ter nekaj prič. mej njimi tudi Dreyfusova žena. Govoril je poleg drugih tudi Zola sam, toda daljšega govora ni bilo čuti iz njegovih ust. Iz vse razprave je pa razvidno nastopno: zadeva Dreyfus, Esterhazy et consortes je zamotana tako, da je ne bo pojasnila tudi sedanja razprava, deloma zato ne, ker osebe, ki res vedo kaj o stvari, ali ne smejo ali nočejo izpovedati vsega. Kar se tiče samega Zole, je gotovo, da ima v rokah nekaj gotovih dokazov, ker bi si bil sicer gotovo premislil, nastopiti tako oblastno in zahtevati naravnost, naj se ga pozove pred sodišče. Tej njegovi želji se je sicer ustreglo, toda sodišče je njemu kakor tudi vsem drugim strogo prepovedalo govoriti o čem drugem, nego kar služi v dokaz, katerega hoče donesti Zola, da Esterhazy ni nedolžen in da je toraj njegova oprostitve neveljavna. Razgovor in dokazi o Dreyfusovi nedolžnosti so toraj nedopustni in je ravno tako vojaškim pričam, kolikor jih sme pred sodišče, zabranjena slobodna beseda. Nejasnost v tej zadevi je toraj velika in vsaka sodba o tem je dosedaj prezgodnja. Čudno pri tem je to, da na jedni strani vlada ne dopusti, da bi se prišlo resnici na sled, kajti ako je Dreyfus res kriv, bodo njegovi zagovorniki tem bolj osramočeni, na drugi strani pa trezno misleči svet nikakor ne more umeti, čemu je na nogah vse židovstvo in framašonstvo celega sveta. Ali je vlada v tolikih škripah, da se boji zunanjega sveta, ali pa se židovstvo trese pred odkritjem novih sleparij.

Socijalne stvari.

»Jugoslovanska socialnodemokratska zveza«.

Pravi pomen socialne demokracije med Slovani še menda ni znan povsod, kjer ima le-ta svoje pristaše, zato se jej navadno daje oblika, kakoršna se riše v naših socialističnih glasilih, oblika borbe za gmotne in duševne koristi delavca.

Izboren nemški publicist našega časa je dejal v nekem svojem natisnem govoru: »Socialna demokracija med avstrijskimi Slovani je najboljšje jamstvo za ohranjenje nemškega gospodstva, oziroma nemštva v tej monarhiji.«

V teh besedah je povedanega menda dovolj, da si vsakdo izmed nas raztolmači lahko namere socialnodemokratskega nauka.

Kaj je torej priprostejega, nego razumeti po teh besedah socialno demokracijo, ki si skuša s ponemčevanjem pridobiti tem trdnjših tal mej Slovani.

Ideja germanizacije nemških rodov ima neštivilno orodja in jedno teh orodij je tudi socialna demokracija. To orodje je dano v roke izdajicam slovanskega plemena v Avstriji, in sicer proti dobremu plačilu v denarjih. Med Slovani pa je izdajic dovolj, zato je ideja germanizacije našla prav rodovitna tla med Slovani.

Ob priliki hočemo razkriti vse te mreže, katere je socialnodemokratska organizacija postavila mej Jugoslovani in ki so piscu tega do cela znane, za danes zadoščaj samo povprečni obris socialnodemokratske okupacije na Primorskem.

Vrhno vodstvo, ker tudi vrhni cilji socialne demokracije na Primorskem so naperjeni proti Slovanom, ker so večinoma krščanski; zato teži vodstvo socialnih demokratov na Primorskem za italijanstvom, t. j. proti oni strani, kjer je moč.

Že to dejstvo samo na sebi je čudno: ljudje, ki nosijo na svojem praporu zapisano načelo: »vse za pravice človeštva«, se družijo z onimi, na katerih praporu je zapisano: »osar tutto!«, t. j. vse poskusiti, da se zatre in uniči slovanski rod!

In slovanski rod je v masi delavski stan Primorja! Ker je stvar torej taka, tedaj ni mogoče misliti družega, nego da vodijo socialistični vodje prav pošteno za nos svoje slovanske drugove, ko jim snujejo »jugoslovansko socialnodemokratsko zvezo«, za hrbtom pa se pajdašijo z najhujšimi

nasprotniki slovanske narodnosti. Preostajalo bi sedaj dvojno vprašanje: ali je socialistična klika na Primorskem zares narodna in v tem slučaju je opravičen naslov iste, v kolikor se tiče dela slovanskega prebivalstva, namreč »jugoslovanska socialnodemokratska zveza«, ali pa je mednarodna, torej klika, ki se ne poteza za narodnostne, marveč le za delavske pravice, torej v smislu, kakor to vedno poudarjajo socialistična glasila, pobijajoč narodne borbe

Jedna in druga h krati ne more biti!

Ako pa je mejnarodna, torej specifično socialno-demokratska, tedaj je skrajno predrzno, ako se nazivlje »jugoslovansko«, ker do tega naslova naravnost nima pravice; ako pa je narodna, torej »jugoslovanska«, tedaj pa je še predrznejše, ker zaničuje narodno borbo in odvrča svoje sodruge od narodnega dela.

Iz tega torej sledi, da je ta zveza nekaj, česar naravnost imenovati noče. Stvar je torej taka: socialistični aposteljni v Primorju zbirajo pod svoj prapor mase narodno nezavednega slovanskega prebivalstva, v prvi vrsti seveda delavskega, in to maso v skupini nazivljejo »jugoslovansko socialno-demokratsko zvezo« specifično radi tega, ker sestoji iz Jugoslovancev.

To je točna analiza nastopanja socialno-demokratske lige na Primorskem in kar je drugega, je primes prirojena konečnim ciljem te lige. —

Deviza velikonemške politike je: Slovanstvo proč, potem gremo dalje, a v dosego odstranjenja Slovanstva služi vsako sredstvo! Na jugu avstrijske države je še trdna stena Slovanstva, to steno treba podreti, italijanstvo pade že samo ob sebi, za vprvo celo pomagaj italijanstvo samo podirati slovansko steno, — to stoji v načrtu velikonemške politike, katerej služijo, za denar! tudi kolovodje soc. demokracije med Slovani, zajedno najgrje narodne izdajice.

Čemu pa hrumé tolikanj ti kolovodje proti duhovščini in jej skušajo odtujiti celo kmeta z ničvrednimi slepili in beganjem o njegovem »slabem stanju«? Radi tega, ker vedo, da je slovenski ali hrvatski duhovnik nevstrašen propovednik izaslomba krščanske vere in slovanske narodnosti na jugu naše države! Ali bi ne bilo stokrat umestnejše, da hrumé proti židu, ki je v dijamentralnem nasprotju s povdarnimi cilji socialne demokracije? A o židih lepo molčé in odvrčajo od njih pozornost delavskih mas, kažoč s prstom na duhovnike.

Kaj pa, ako bi jim naša krščansko socialna organizacija dala pravi odgovor — z zasnovo prave jugoslovanske delavske zveze. — Da vidimo, kaj nam prinesejo bodoči dnovi. Nekaj se nam še obeta.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. februarija.

(Za vzajemno delo.) Klub poslancev narodne stranke je odgovoril klubu poslancev katoliško-narodne stranke gledé spravnih poskusov, da je zadovoljen s tem, da se pogajanje ustmeno nadaljuje, ter predlaga v ta namen skupen razgovor poslancev obeh slovenskih klubov. — Upamo, da se sedaj ti razgovori kmalu ugodno dovrše.

(Nadvojvoda Josip Ferdinand), stotnik prvega razreda domačega pešpolka št. 17, dospe jutri v Ljubljano na kratek obisk.

(Prihodnje predavanje) v »Katoliškem domu« priredi »Zveza« v četrtek dné 17. t. m. Predava gosp. Jernej Pečnik o prazgodovinski dobi in izkopinah.

(Umrli je) v frančiškanskem samostanu v Ljubljani včeraj zvečer brat Liberat Omerzel, zakristan, po kratki bolezni previden s sv. zakramenti. Rojen je bil 22. decembra 1869 v Rajhenburgu, doslužil vojake in l. 1894 vstopil v red. Bil je vzgled pobožnosti, ponižnosti in zatajevanja. R. I. P.

(Hudo mu je) namreč »Narodu«, da se je njegovim varovancem v okr. boln. blagajni tako nenadoma pripetila baš taka nesreča, kakor so jo že nekateri »Narodovi« uredniki sami izkušali. Diplomirani poročevalec Malovrh je v svojem elementu in kakor besen zbija okrog sebe, uprav kakor da bi se njega samega vtikalo v luknjo na Žabjek. »Narod« piše o poneverjenju v blagajni

»V klerikalnih listih, v »Slov.« in v »Slov. Listu« se o tej defraudaciji poroča z očitno škodoželjnostjo, da si sploh govori, da je Branke prišel le vsled svoje dobrosrčnosti v to nesrečo. Značilno je, da sedanje načelnštvo o defraudaciji ni ničesar slutilo, dokler je ni razkril blagajniški sluga, znani klerikalni agitator Černe, ki je za to stvar vedel že tri mesece. Ko je sedanje načelnštvo prevzelo blagajno, je na obnem zboru poročalo, da je natančno pregledalo vse knjige in blagajno, sploh izvršilo natančno revizijo in vse našlo v najlepšem redu. Od tedaj je minulo že več mesecev, načelnštvo pa v tej dolgi dobi ni ničesar zapazilo, da je Metnitz sleparil. To pač zadostno osvetljuje sposobnost sedanjih gospodarjev okr. boln. blagajne.« — Tako nesramno zna pisati samo »Narod«, ki o poštenju in poštenosti sme baš toliko soditi kot slepec o barvah. Torej sedanje načelnštvo je grešilo, ker o defraudacijah — ni nič vedelo, dokler mu jih ni razkril gospod Černe! Kaj pa je potem g. Klein kot bivši načelnik storil, ko je o defraudacijah — vedel, ker ga je in to že pred 2 leti (!) »klerikalni agitator Černe na-nje opozarjal! Gospod Klein je torej že dve leti vedel, da se v blagajni defraudira, in je k temu — molčal in stvar tako pomečkal, da niti poprejšnji odbor ni o nji nič zvedel. Ali ni to značilno za gospoda Kleina in njegovega žurnalističnega zagovornika Malovrha? Dalje, ali ni tudi mestni magistrat ljubljanskega mesta meseca oktober in november 1897 v blagajni gospodaril, in ali ni baš 16. oktobra Metnitz izmaknil celih 385 gld. 99¹/₄ kr.? Ako bi hoteli uporabljati »Narodove« lastne besede bi dejali, da to pač zadostno osvetljuje sposobnost mestnega magistrata, čigar najboljši uradniki poneverjenju niso prišli na sled! »Narodov« pisun je torej svojim naprednim patronom na rotovžu in drugod s svojim neumnim pisanjem kaj slabo uslugo izkazal in bi bilo zanj, ko se je skoro jedno leto tako bojevito poganjal za sedaj razkrinkane defraudante, mnogo lepše, če bi o stvari kar največ molčal. A baš to, da si jemlje o njej tako polna usta in v lastno svojo skledo bljuje, je značilno za gospoda v njegovem vredništvu.

(Predpustna veselica) »Slovenske kršč. socijalne zveze« je preložena na dan 20. t. m., ker do prihodnje nedelje ne bode gotov oder.

(»Glasbena Matica«) je ustanovila v Novem Mestu svojo glasbeno šolo.

(V Železnikih) se snuje prostovoljno gasilno društvo — nasledek zadnjega požara.

(Izžrebani porotniki.) Dne 7. februarja t. l. so bili izžrebani pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične dne 7. marca, nastopni gg. porotniki: Achtschin Albin, ključavničar in posestnik v Ljubljani; Bahovec Janez, trgovec in hišni posestnik v Kamniku; Bostjančič Jožef, izvošček in hišni posestnik v Ljubljani; Bole Anton, trgovec v Postojini; Bojt Janez, krčmar in posestnik v Slapu pri Ljubljani; Čad Jožef, pekovski mojster in posestnik v Ljubljani; Černe Andrej, krčmar in posestnik v Ljubljani; Drukar Avgust, bilježniški kandidat v Kranju; Eržen Janez, posestnik v Zgornjem Bitnji pri Kranju; Fišer Fran, hišni posestnik in krčmar v Kamniku; Gartner Alojzij, posestnik in trgovec v Planini; Inocente Fran, gostilničar v Postojini; Jelovčan Jakob, posestnik v Škofji Loki; Janežič Matevž, hišni posestnik, krčmar in župan v Gornjih Domžalah; Kantz Julij, posestnik v Ljubljani; Kopač Janez, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Kozak Jožef, mesar in posestnik v Ljubljani; Krainer Janez, trgovec v Postojini; Kumše Anton, trgovec na Rakeku; Kotnik Karol, posestnik v Mirkah; Kuralt Anton, posestnik v Zgornji Sevnici; Luckmann Anton, tovarniški družbenik v Ljubljani; Majaron Janez, trgovec in posestnik v Borovnici; Perles Adolf, pivovar in posestnik v Ljubljani; Prelesnik Anton, deželni knjigovodja v Ljubljani; Pogačnik Alojzij, posestnik in trgovec v Cirknici; Ranth Viktor, trgovec v Ljubljani; Rebolj Fran, posestnik na Črnučah; Skala Karol, trgovec v Kamniku; Stare Feliks, posestnik v Kolvecu pri Brdu; Toenies Gustav, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Tratnik Leop., pasarski mojster in posestnik v Ljubljani; Tscherne Alojzij, tovarnar v Ljubljani; Višnar Jožef, trgovec v Ljubljani; dr. Waldherr Jožef, lastnik zasebnega učiteljskega in posest-

nik v Ljubljani; Zeschko Albert, trgovec in posestnik v Ljubljani. — Namestovalni porotniki: Jasenc Janez, kramar v Ljubljani; Kolar Jožef, nožar v Ljubljani; Kollmann Fran, trgovec in posestnik v Ljubljani; Kunst Alojzij, čevlarski mojster v Ljubljani; Pezdir Fran, čevlarski mojster v Ljubljani; Podrekar Gregor, kramar v Ljubljani; Repič Avgust, sodarski mojster in posestnik v Ljubljani; Stare Fran, slikar v Ljubljani; Uran Janez, lončarski mojster v Ljubljani.

(Na večerajšnji živinski semenj) so prignali 753 konj in volov, 205 krav in 39 telet, toraj skupaj 997 glav živine. Kupčija z voli, katerih mnogo je nakupil neki Bavarec, je bila prav živahna, s konji in kravami pa bolj srednja.

(Iz Vedle) 6. jan. V soboto, 5. jan. smo čutili ob 3. uri popoldne srednje močan potres. Vendar je bil slabši, kakor zadnji močnejši sunek 15. julija 1897. — Morde predpustni plesavci tako teptajo, da se zemlja stresa!

(V Št. Rupertu na Dolenjskem) so imeli udje Sodalitatis S. Cordis Jesu svojo konferenco, na kateri se je obravnaval prav zanimiv predmet: Pri-pomočki razširjati pobožnost do Srca Jezusovega med ljudstvom. Predsednik temu Sodalitatis S. Cordis Jesu trebanjske dekanije je č. g. Janez Nagodé, trebanjski dekan.

(Razpisuje) se mesto poštne odpravnik pri c. kr. poštnem uradu v Dovjem (okrajno glavarstvo Radoljica) proti pogodbi in kavciji 200 gld. Letna plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in letni pavšal 150 gld. za vzdržavo dvakratne pešne zveze na dan mej Dovjem in Mojstrano. Prošnje v teku treh tednov na c. kr. poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

(Iz Ajdovca.) Dne 1. februarja t. l. dobili smo za tukajšno župnijo poštni pismeni nabiralnik in poštnege sela, kateri bode hodil vsaki teden trikrat v Žužemberk in nam prin-šal od tam pisma in druge poštne stvari. Za sedanje razmere je bila ožja poštna zveza zelo potrebna in koristna, ker gré toliko ljudi na tuje s »trebuhom za kruhom«, pa ostanejo vender še domačini in pošiljajo svojcem poročila iz daljnih krajev. Ta poštna zveza nas je pa tudi nekako s svetom bolj združila, ker smo po naravni legi nekako oddaljeni. Torej moramo izreči najiskrenejšo zahvalo poštnemu vodstvu, da je blagovolilo ugoditi naši prošnji. — Pri nas je bila že močna suša. Studencev ni in od Krke smo oddaljeni skoro dve uri. Izpraznile so se kapnice, luže vsahnile in ljudje so bili primorani, iskati od daleč potrebne pitne vode za-se in za živino. Tukaj smo letos že v drugi občutili pomanjkanje vode. — Trumoma so hodili ljudje s škafi, z brentami in bankami in z vozi iskat po dve uri daleč potrebne vode. Celó sneg so vozili daleč iz gozda, koder še ni skopnil, in prinašali ali vozili domov ter si tako pripravljali vodo. Ni ga bilo najti več ne snega ne ledu tudi daleč v hosti ne, vse smo bili že porabili. — Gorko je bilo močno, — včasih na solncu do 23° vročine, vsled tega so hodili otroci že bosi v šolo. Da bi se nam le ne maščevalo v pomlad, ker pravijo, da se rado vresničuje, kar pravi pregovor: »o Božiču za steno, o Vel. noči za pečjo.« Danes je bila huda burja po noči in na jutro je jelo snežiti. Reči moramo nekako: Hvala Bogu, ker bomo dobili vsaj potrebne vode!

(Iz celovške škofije.) Za mestnega župnika v Pliberku je imenovan č. g. Šim. Bauer, župnik na Peravi ob Beljaku. Čestitamo! — Mil. g. stolni prošt dr. Valentin Müller je odložil zbog starosti mesto voditelja nauk v duhovnem semenišču. Na njegovo mesto je imenovan preč. g. dr. Anton Müller, stolni korar.

(Vojaški nabori na Koroškem.) Letos se vršijo vojaški nabori za slovenske kraje tako-le: Za mesto Celovec dne 1. marca (poklicanih 150); v Celovcu (okolica) dne 14., 15. in 16. marca (600); v Borovljah dne 17. in 18. marca (264); v Št. Pavlu dne 20., 21. in 22. marca (320); v Pliberku dne 28. in 29. marca (377); v Velikovcu dne 30., 31. marca in 1. aprila (600); v Zel. Kaplji dne 2. aprila (156); v Šmohoru dne 6. aprila (200); v Beljaku od dne 12. do 16. aprila (923); v Trbižu dne 18. in 19. aprila (342).

(Nesreče v Ribnem in v okolici) Dne 31. januarja se je ponesrečila Franciška Ravnik, dekla pri Maroferju v Bodeščah. Ko je peljala mladega konja k vodi, jo je vrgel in udaril s kopitom na glavo. Leva stran je hudo poškodovana. Zdi se

pa, da bo okrevala. — Dne 15. jan. je Mat. Arh iz Bodešč vozil drva z Jelovice. Predno je mogel na hudem klancu zavreti, zdrčale so sani po gladkem snežencu in bliskoma pahnile vola navzdol. Priletel je z vso silo ob drevo in si razbil glavo. Ko je prišel voznik do njega, ni mu preostalo nič družega, nego da mu je še kri izpustil. — Prejšnji teden sta se ubila zvona v Ribnem in v Bodeščah. To je zelo hud udarec za tamošnje kmete. Že dolgo namreč zbirajo kmetje tu z veliko požrtvovalnostjo denar za novo župnijo. Bila je sicer v Ribnem nekaj že župnija pa so jo pozneje odpravili. Doslej so nabrali nekaj čez polovico potrebne svote. Stroški za dva nova zvona bodo žal ta težko nabrani denar zmanjšali. — Sploh bi pa Ribnjani sedaj najbrže še imeli duhovnika, ako ne bi bil pri njih nadučitelj gospod Wresitz. Zato ga pri nas nekateri štejejo tudi med ribnjanske nesreče. V Ribnem sedaj ne more živeti drug duhovnik, nego penzionist; kdo bo pa šel tje, kjer gospodari tak srdit »Rodoljubov« dopisnik, ki ima »Narod« celo v šoli na mizi? To »napredno« delovanje podpira tudi nekaj socijalnodemokratskih »Delavcev« in instrukcije, po katere hodijo ti naši »naprednjaki« v Peternevo gostilno. — Pošteni Ribnjani res zaslužijo podpore; župnija jim je potrebna, zlasti pa prosimo, da bi se kak dobronik usmilil ubitih zvonov in jim poslal kak dar!

(Svetovna poštna zveza) Država Oranje pridružila se je s 1. januarjem 1898 svetovni poštni zvezi in veljajo tedaj od omenjenega dne naprej za pisemsko-poštni promet s to deželo iste določbe, kakor za promet z drugimi deželami svetovne poštne zveze.

(Štiridesetletnica božje poti v Lurdu.) Kakor je zadnji »Venec« pripomnil, obhajal se bode letos v dnevih od 18. febr. do 25. marca štiridesetletni spomin, od kar se je v Lurdu 18 krat prikazala Devica Marija znani Bernardki. Ker pade letošnji pust ravno v to dobo, ali bi se ne dala po večjih farah, kjer so v navadi pustne tridnevnice, vporabiti ta priložnost, da se v ljudstvu poživí spomin na lursko Mater božjo? Marija je rekla Bernardki: »Moli za grešnike! Poljubi tla za grešnike! Pokora! pokora! pokora!«

(Alban Stolz-eva dela) Herderjeva knjigarna je pričela z novo, ne drago izdajo Stolz-ovih spisov. Pisatelj je znan. V njem najdeš cele zaklade pastirskega, katehitičnega in homiletičnega gradiva, v nedosežni obliki. Kar je Stolz spisal, se bere kakor roman, in če je predmet še tako resen. Če bi dal za Stolz-ove spise 100 gld., ne bi bili predragi, če bi se navadil od njih po Stolz-ovo misliti in pisati. Narodiš lahko v »Katoliški bukvarni«.

(Devica Orleanska.) Od vseh strani je prejel parlament nebroj prošnja, da bi se ustanovil narodni praznik na čast devici orleanski. Senat je že pritegnil prošnjam. Zbornica poslancev pa je izbrala dva odseka, da pretresata stvar. Za poročevalca je bil odbran frامason de Mahy. A tudi ta je z vne mo govoril o junaski devici, in tako se zdi, da je vsa Francija v tem jedina. Devica orleanska seveda ni vsem to, kar je katoličanom, a vsem je paladij — sloge in miru!

(Gospica Hamilton.) rodod iz Škotske, doktorica zdravilstva bruseljske univerze, se je bila nastanila v Kalkuti. Ko pa ji je afganistanski emir obljubil visoko plačo, ako se nastani v Kabulu, je mlada doktorica sprejela ponudbo in se preselila v Afganistan. Samodržec jo je imenoval svojim rednim in izvenrednim zdravnikom in njena popularnost je v kratkem času postala tako velika, da je nedavno izdala lastnoročno pisan ukaz za stavljenje koz.

Društva.

(Občni zbor »Katoliške družbe«) bo prihodnjo nedeljo, dne 13. t. m. v društvenih prostorih. — Vršila se bo izvolitev novega odbora. — K obilni udeležbi se vabijo društveniki.

(Občni zbor Marijine bratovščine) v Ljubljani bode v nedeljo 13. t. m. dopoldne ob 10. uri v dvorani »Katoliškega doma« na Turjaškem trgu šte. 1, h kateremu se moški člani uljudno vabijo.

(Vabilo k veselici) katero priredi katol. društvo rokodelskih pomočnikov v Št. Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 13. februarja 1898. 1. v dvorani lastne hiše. Vspored: 1. »Studentku«, mešani zbor P. H. Sattner. 2. Govor * * * 3. »Kukovica«, narodna, mešani zbor, harmonizoval

J. Žirovnik. 4. Deklamacija: »Lovčeva poroka« (I. Lemec), deklamuje I. Železnik. 5. »Vse mine«, mešani zbor dr. G. Ipavec. 6. Vaški skopuh. Igrakaz v treh dejanjih. 7. »Trije nosovi«, šaljiva spevoigra s spremljevanjem harmonija. 8. Prosta zabava. Vstopnina: I. sedež 50, II. sedež 30, III. sedež 20 kr., stojišče 10 kr. Začetek ob polu 6. uri zvečer. K tej veselici uljudno vabi

Predstojništvo.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 15. do 31. januarja poslali: Podružnica v Trbovljah 30 gld. 25 kr. — Slavna posojilnica v Metliki 10 gld. — Ženska podružnica v Kranju po gospej Mariji Drukar 32 gld. 50 kr. kot odkupnino podružničarice od dopošiljanja novoletnih voščil. — Narodnjaki vranske podružnice za novoletno voščilo nabrali 7 gl. — G. Matej Kenič za Orehku pri Prestranku iz nabiralnika 75 kr. — Slavna posojilnica v Mozirju 25 gld. — Slavno »Bralno društvo« v Rušah po tajniku č. g. kaplanu A. Šijancu 5 gl. — Slavna okrajna posojilnica v Ljutomeru 10 gld. — Ženska podružnica v Sežani po blagajničarici gđc. Adeli Omahne 10 gl. 80 kr. udnine in 50 gl. za šesto pokroviteljstvo; pokroviteljica bode požrtvovalna bivša blagajničarica gđc. Antonija Drufovka. — Podružnica v Konjicah 22 gld. 50 kr. — Ormoška moška podružnica 34 gld. 11 kr. — G. Fr. Zagorjan 4 gld. 73 kr. nabrane pri gosp. Tratniku v Dolenji Vasi pri Cirknici. — Slavno uredništvo »Domovine« v Celju po g. D. Hribarju nabralo 15 gld. 15 kr. — Vesele družba v župnišču v Remšniku zložila 5 gld. — Č. g. Avg. Skočir, kurat v graški bolnici, za januar in februar daroval 10 gl. — Slavno uredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani po g. Josip Nollju nabralo 995 gld. 21 kr. — Iz nabiralnika g. veletržca Fr. Kolmana v Ljubljani 3 gld. — Kršč. - soc. slov. delavci, vračajoč se od zagorske veselice, nabrali v železniškem vozu 1 gld. 21 kr. — Vesela družba pri g. J. Spreitzerju v Ljubljani ob priliki blagoslovljenja nove hiše nabrala 4 gl. 15 kr. — Neimenovanec družbi za šolske sestre 12 gl. 20 kr. — Živeli vsi darovalci in nabiralci!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Občni zbor »Slovenskega čebelarškega društva« se je vršil 24. dne m. m. v pisarni kmetijske družbe v Ljubljani. Občni zbor je izvolil predsednikom ravnatelja v Marijanšču, prečast. gospoda profesorja dr. Frančiška Lampeta, podpredsednikom ravnatelja kmetijske družbe, gospoda Gustava Pirca, in odbornikom gg.: bogoslovca Rado Grmovnika, čebelarja Petra Pavlina in učitelja Frančiška Rojina. Občni zbor je nadalje ukrenil, izdajati strokovni list »Slovenski čebelar«, katerega vredništvo se je poverilo gospodu Fr. Rojini, učitelju v Šmartinu pod Šmarno goro. Na predlog gospoda Murze iz Krapjega na Štajerskem se je od boru naročilo, sestaviti nova društvena pravila, ki bodo omogočila snovanje podružnic »Slovenskega čebelarškega društva« po Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Pri tej priliki javljamo, da bo vsak ud, ki plača letnino (1 gld.), dobival društveni list brezplačno. Odslej naj se vse pošiljatve, tičeče se »Slovenskega čebelarškega društva«, pošiljajo pod tem naslovom v Ljubljano.

(Katoliško izobraževalno društvo v sv. Križu pri Litiji) je imelo meseca jan. svoj prvi redni občni zbor. Predsednik je v precej obilnem številu došlim udom razložil pomen tega društva, tajnik je poročal o društvenem delovanju tekom 4 mesecev, kar društvo obstoji, blagajnik je pa izkazal 53 gld. 50 kr. dohodkov in 55 gld. 24 kr. stroškov, torej nekaj primanjkljaja, ker si je moralo društvo mnogo reči napraviti. Društveni tajnik, ki je organizist, je mladeniče podučeval v petju. Z novim letom bo več koristnih predavanj. Tu naj povemo, da bi bilo dobro, če bi se »Leonova družba« ali nova »Slovenska krščanskosocijalna zveza« v Ljubljani oskrbela in dala tiskati razne ljudstvu primerne igre, koje bi se predstavljale po raznih društvi. To je nujno potrebno. Naše društvo je tudi pristopilo k »Slovenski krščanskosocijalni zvezi« v Ljubljani. Društvo se je že precej okrepilo in upamo, da se to z novim letom še bolj utrdi. Živela krščansko-socijalna organizacija!

(Pevsko društvo Ratitovec) se je osnovalo v Selcih. — Odbor se je sestavil takole: Jakob Uranič, predsednik in pevovodja; Valentin Sedej, podpredsednik; Fr. Šmit, tajnik; Jak. Čenčič, blagajnik; Peter Šmit, arhivar; Ivan Kopčar in Ivan Čenčič, odbornika; Iv. Klemenčič in Iv. Habjan, namestnika. Društvu je namen gojiti lepo pesem domačo in umetno. Bog daj srečo in vstrajnost vsem udom.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca januarja 1898 vložilo je 920 strank 504.533 gld. 38 kr., 662 strank pa vzdignilo 205.333 gld. 65 kr.

(Okrajna posojilnica v Mokronogu) ima svoj letni občni zbor dne 16. svečana (v sredo popoldne ob 3. uri) v šolskem poslopu v Mokronogu z nastopnim dnevnim redom: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Račun

načelstva in poročilo računskih pregledovalcev in nadzornikov. 3. Volitev načelstva in nadzornikov. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Nasveti. — Opomba. Če bi ta zbor (ob 3. uri) ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

Načelstvo.

(Katoliško izobraževalno društvo v Trnovem na Notranjskem) ustanovljeno 12. grudnia 1897, imelo je v nedeljo 6. t. mes. prvi občni zbor. V odbor so izvoljeni: Ivan Prijatelj, predsednik; Benigar Jožef, podpredsednik; Kontel Jožef, zapisnikar; Perkan Jožef, knjižničar; Oranič Franc, blagajničar in pevovodja; Hrvat Anton, Benigar Franc st., Vičič Jožef, Benigar Franc ml. in Perkan Ivan, odborniki. — V društvu je že 71 udov. Z veseljem hodijo udje v društvo, toda povsodi se kaže pomanjkanje, imamo namreč premalo knjig in časopisov, in ne moremo vedno ustreči vsaki želji vsakega uda. Zato se odbor ponižno obrača do vseh slovenskih rodoljubov, ki lahko utrpé kako knjigo, naj nam jo blagovolijo poslati, ker takaj bo gotovo še kaj koristila, kajti ljudstvo silno hrepeni po branju, po pouku, samo pa si berila ne more preskrbeti, ker je ubogo in zapuščeno. — Udnina znaša 15 kr. na mesec. — Od 12. grudnia min. leta do 6. svečana t. l. smo imeli 58 gld. 45 kr. dohodkov, porabili pa smo 71 gld. 32 kr., torej nam primanjkuje 13 gld. 87 kr. To poročilce naj zadostuje o početnem delovanju našega društva.

Odbor.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mesecu januarju t. l. je 120 strank uložilo 23.501 gl. 15 $\frac{1}{2}$ kr., 75 strank vzdignilo 6267 gl. 91 kr., — 25 strankam se je izplačalo posojil 12.610 gld., stanje ulog 375.392 gld. 69 kr., denarni promet 74.841 gld. 02 $\frac{1}{2}$ kr.

Narodno gospodarstvo.

Vinogradarstvo na Kranjskem.

(Poročilo deželnega odbora za l. 1897.)

(Dalje.)

IV. Državni matičnjak na Slapu.

Državni matičnjak na Slapu, ki je bil zasajen že 1890 l. in meri 2 $\frac{1}{4}$ ha, da na leto čez 140.000 podlag. Za druge nasade v tem okraju ni dovolila vlada še nikake denarne podpore, pač pa vinarski zadrugi v Št. Vidu več tisoč podlag brezplačno.

V. Množina iz državnih nasadov dobljenih podlag v 1896 letu.

Vsi državni nasadi na Kranjskem obsegajo 869 ha. Leta 1896 se je dobilo iz teh skupaj 516.341 ključev in 162.606 korenjakov (bilf). Ta množina pa ni zadostovala, da bi se bilo vstreglo vsem zahtevam vinogradnikov, vsled česar je poslalo vis. c. kr. ministerstvo še 424.200 ključev in 359.955 korenjakov, skupaj 940.541 ključev in 522.561 korenjakov, vseh podlag skupaj torej 1.463.102.

Te podlage je oddala država deloma brezplačno, deloma proti nizki ceni 3 do 6 gld. za 1000 ključev in 10 gld. za 1000 korenjakov. Cepljenje po 5 kr. komad. Brezplačno je bilo oddanih 617.800 podlag proti plačilu pa 310.300, preostalih 535.000 se je porabilo v državnih nasadih in sicer za šolanje 487.640, za matičnjake in vzorne vinograde 11.190 korenjakov, 16.200 korenjakov se je pocepilo in potem vložilo v trtnice in 19.970 se je kot neporabne zavrlo; med te spadajo razun pokvarjenih podlag tudi direktno rodeče trte. Z vsemi temi trtami je bilo zasajenih 85 ha; če se vzame v poštév še one podlage, katere so pridelali posamezni posestniki in posamezne podružnice, dalje cepljenke, koje so si ali sami izgojili ali pa nakupili, se sme reči, da se je zasadilo 1896 l. do 200 ha novih vinogradov.

VI. Dobava ameriških podlag in novo zasajenje po trtni uši uničenih vinogradov.

Okrajno glavarstvo Krško.

Do sedaj se je največ obnovilo v krškem okraju. Zasejanih je že 760 ha. Veliko teh vinogradov že rodi, in ko bi ne bil ta okraj tako prizadet po uimah, bi se bilo pridelalo 1896 l. čez 2000 hl. iz samo novih vinogradov.

Kakor po vsem Dolenjskem, se tudi v tem okraju največ požlahtnuje na zeleno in sedaj večinoma nizko pri tleh in to radi tega, ker se lahko bolj zgodaj vrši, ter se potem prihrani zamudno in drago grobanje. V tekočem letu se je porabilo samo v krškem okraju do 350 kg. gumijevih tra-

kov; ker gre teh 3700 na kilogram, pocepilo se je torej 1.295.000 trt. S tem številom cepljenk se zasadi, sajene po 1:30:1 m = 169 ha. Na Raki imajo nekateri posestniki (V. Pfeifer, pl. Lenk, župnik Dolinar), po več oralov obnovljenih vinogradov V tem okraju si prideluje večina vinogradnikov potrebno množino podlag doma.

Veliko so napravili tudi v občinah sv. Križ (Gregorič 5 oralov), v Kostanjevici in v Št. Jerneju (J. Wutscher 7 oralov.)

Na Studencu je edino en posestnik (Hočevnar), ki je obnovil čez 4 orale, dočim so se drugi šele letos začeli gibati. Značilno je od Hočevnarja, da svoje vinograde jako pravilno zasaja in obdelava. Trte stoje narazen po 1:40:1:20 m., dočim se druge komaj prepriča, da jih sade po 1:20:1 m.

V Boštanju imajo že več let stare s cepljenkami zasajene vinograde. V podružničnem vzornem vinogradu je 26 različnih cepljenih žlahtnih trt.

V drugih občinah proti Radečam in Mokronogu so šele pričeli. Tod zginevajo vinogradi večinoma radi starosti in slabega obdelovanja, manj vsled trtne uši.

Kot podlaga služijo povsod riparija portalis, rupestris monticola in solonis. Vse so dobre podlage.

Okrajno glavarstvo Novomesto.

Od trtne uši so tu najbolj prizadete občine Brusnice, Belacerkev, Tolsti vrh in Št. Peter in tu imajo tudi največ novih vinogradov. Ker je zemlja jako apnena, so prvi vinogradi, ki so bili zasajeni z riparijo, mnogo slabši od onih, koder se je vzelo za podlago rupestris monticola.

Tudi v drugih, če tudi še ne prizadetih občinah, so pričeli vinogradarji prve posnemati, in povsod kažejo v tem oziru veliko zanimanje.

Okrajno glavarstvo Črnomelj.

Ta okraj je ves okužen in tudi skoro ves uničen, le Semiška gora, ki se razteza do Kota in Doblič, ima še dosti zdravih vinogradov.

V zadnjih 3 letih se je pa v tem okraju prav veliko storilo. Ako se pomisli, kakšna revščina vlada po vsej Belokrajini, se mora z zadoščenjem pritrditi, da je ljudstvo jako marljivo in vneto za nove nasade. Takih je sedaj največ v občinah Drašiči, Vivodina in Radovica. Tod so skoro vse ride že zasajene; najbolj se odlikuje Repica v občini Drašiči. Pa tudi v drugih občinah, Sohor, Maverle, Dobliče, Semič, Kot, Petrovavas, Tančagora i. dr. je prav veliko parcel na novo prerigolanih in s cepljenkami zasajenih, ki povsod v veliko veselje obupajočih vinogradnikov dobro vspevajo. Minolo leto poprijeli so se tega važnega dela tudi posestniki na periferiji.

(Konec sledi.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. februarija. Upanje je, da se sedanja desnica v državnem zboru obdrži, ako ne prevladajo v češkem klubu radikalni elementi. V tem slučaju bi bili Mladočehi osamljeni, ker Poljaki in veleposestniki ne marajo udeleževati se tako hude opozicije. Isto se sodi o Jugoslovanih in o kat. ljudski stranki.

Dunaj, 9. febr. Govori se, da bo Bilinski izvoljen predsednikom državne zbornice, potem ko se bo izvoljeni Abrahamovič odpovedal, prvi podpredsednik bo grof Attems, drugi dr. Kaizl. Ta vest ni povsem verjetna, ker je čudno, da bi bila katoliško-ljudska stranka popolno izključena iz predsedstva.

Dunaj, 9. februarija. Vlada izda jezikovne naredbe še le po završitvi zasedanja deželnega zbora češkega. Nemškim poslancom so naredbe znane ter so z njimi zadovoljni.

Dunaj, 9. februarija. Gališki dež. zbor sklene svoje zasedanje dné 17. februarija. Tudi večina drugih deželnih zborov sklene svoje zasedanje v tem času. Dalje časa pa še zborujeta češki in dolenjeavstrijski deželni zbor.

Breginca, 9. februarija. Predarlski deželni zbor je vsprejel soglasno predlog, v katerem se obžalujejo zadnji dogodki v držav-

nem zboru, ob jednom se pa izraža nada, da bo vlada čim preje preklicala jezikovne naredbe in uredila jezikovno vprašanje zakonitim potom.

Praga, 9. febr. Deželni zbor je odklonil predlog posl. Slavika, naj se razširi in presnuje volilna pravica za deželni zbor. Proti je glasovalo nekaj nemških veleposestnikov in nemški klub.

Carigrad, 9. februarja. Zatrjuje se, da je ruska vlada naročila poslaniku Sinovjevu, naj umakne njen predlog glede kandidature princa Jurija in prosi sultana, naj sam predlaga primerneža moža, ki pa ne sme biti turški podanik.

Carigrad, 9. febr. Grški poslanik Maurocordato je najodločneje protestoval proti odredbi sultanove vlade, ki je jela znatno pomnoževati vojno moč v Tesaliji.

London, 9. februarja. „Standard“ poroča iz Carigrada, da prevzamejo Anglija, Francija in Rusija poročstvo za grško vojno odškodnino, da se čim preje Tesalija osvobodi turškega jarma.

London, 9. februarja. Povodom adresne debate v spodnji zbornici je naznanil Balfour, da bodo Anglija, Rusija in Francija prevzele poročstvo za grško odškodnino, Curzon pa je izjavil, da Rusija, kolikor je znano angleški vladi iz zanesljivih virov, ni ničesar ukrenila v Port Arturu, v kar bi ne bila opravičena po pogodbi s Kitajem.

Svila za nevestine obleke 65 kr.

do gld. 14.65 meter — istotako črna, bela in barvena Hennebergova svila od 45 kr. do gld. 14.65 meter — v najmodernejih tkaninah, barvah in vzorcih.

Na zasebnike poštne in carine prosto na dom. — Vzorci obratno. — Dvojni pismeni porto v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg

(c. in kr. dvorni zalagatelj) v Carihu. 56 1 6

Razpis.

Podpisano županstvo razpisuje porazumno s slavnim c. kr. okrajnim glavarstvom v Črnomlju

službo občinskega tajnika

ki bode opravljal tudi posel okrajne bolnišnice.

Letna plača znaša 580 gld., ki se bržkone še v tem letu poviša na 650 gld.

S spričevali opremljene prošnje vlagati je do 1. marca t. l. pri tem županstvu.

Županstvo mestne občine Črnomelj,

dné 2. svečana 1898. 95 3—3

Srečke za princ Evgenov spomenik.

**Žrebanje
pojutranjim**

883 15

Glavni dobitnik

75.000 kron.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Umrli so:

7. februarja. Magdalena Ulrih, usmiljena sestra, 42 let, Vodmat 74, plućna tuberkuloza.

Tržne cene v Ljubljani

dné 9. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	12 50	Špeh povojen, kgr. . .	66
Rež, „	8 80	Surovo maslo, „ . . .	85
Ječmen, „	6 80	Jajce, jedno	2 20
Oves, „	6 80	Mleko, liter	10
Ajda, „	9 —	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	7 50	Telečje „	60
Koruz, „	6 50	Svinjsko „	70
Krompir, „	2 80	Kostrunovo „	40
Leča, hktl.	12 —	Piščanec „	40
Grah, „	12 —	Golob „	18
Fižol, „	10 —	Seno, 100 kgr.	14
Maslo, kgr.	90	Slama, 100 „	78
Mast, „	70	Drva trda, 4 kub.m. .	25
Špeh svež, „	64	„ mehka, 4 „	5 —

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
8	9. zvečer	733.1	—1.9	sl. sever	jasno	
9	7. zjutraj	733.4	—9.9	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	733.1	—5.1	„	sk. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura —1.1°, za 0.2° pod normalom.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istotako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dné 2. februarja 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.

nadzdravnik.

232 100—92

VABILO

na

III. občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Horjulu,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo“, kateri se bo vršil

v nedeljo dné 27. t. m. ob 1/2 5. uri popoldne v združni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za leto 1897.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Slučajnosti in nasveti.

102 1—1

Načelstvo.

Kmetijsko društvo v Horjulu

vabi svoje ude na

I. OBČNI ZBOR

kateri se bode vršil

v nedeljo dné 27. febr. 1898 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa.
4. Izvolitev 5 udov načelnštva.
5. Izvolitev nadzorstva.
6. Razni nasveti.

101 1—1

Načelnštvo.

Kdor gospodov lastnikov kónj spomladi potrebuje lepo, angleško

konjsko opravo s komatom ali krasno, ogersko konjsko juker-opravo,

naj se kar obrne na podpisane in si tako naroči.

Ravnatom je bogata zaloga izgotovljenih prodajalniških in drugih konjskih oprav. Popolna jahalna oprava za civiliste in vojake, sedla, uzde, brzde itd, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Velika zaloga bičev, ločnih bičev, jahalnih palic in jahalnih bičev, tudi s srebrnimi okovi.

Kdor bi potreboval za potovanje močnih, lepih kovčegov ali torbilo, naj si že sedaj naroči in se taki na zahtevo tudi pri meni izdeljujejo.

Za gospode tovarnarje in posestnike mlinov priporočam močna jermena za stroje iz najboljšega ljubljanskega in inozemskega usnja, katero imam vedno v zalogi.

P. n. občinstvo opozarjam, da sem v desetih letih v prvih dunajskih in budimpeštanskih tovarnah in delavnicah pridobil si toliko rlake, da zamorem takoj z vsakim tekmovali, tako da ni nikomur potrebno finih stvari si naročevati za drag denar od drugod, ker se take stvari dobé pri meni ceneje ter bolj elegantno in bolje izdelane, ker je pri meni vse ročno delo.

Vse poprave sedel, jermenov, torbil in galanterije iz usnja se izvrše naglo in ceno. — Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pričakujoč prav obilnih naročil in nalogov, bilježim velespoštovanjem

Fran Primožič, jermenar,
Sv. Petra cesta št. 34, Ljubljana.

33 15—8

Dunajska borza.

Dné 9. februarja.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 55 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 40
Avstrijska zlata renta 4%	122 35
Avstrijska krona renta 4%	102 80
Ogerska zlata renta 4%	121 40
Ogerska krona renta 4%	99 50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. .	936 —
Kreditne delnice, 160 gld.	363 30
London vista	120 10
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. .	58 77 1/2
20 mark	11 76
20 frankov (napoleonor)	9 53 1/2
Italijanski bankovci	45 25
C. kr. cekini	5 67

Dné 8. februarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	162 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron .	99 85
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 50
Dunavske vravnave srečke 5%	131 —
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 —
Posojilo goriskega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	98 30
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% .	98 80
Prioritetne obveznice državne železnice . . .	226 —
„ južne železnice 3%	184 60
„ južne železnice 5%	127 75
„ dolenskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. .	165 —
Avstrijsko-ga rudečega križa srečke, 10 gld. .	20 —
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 75
Salmove srečke, 40 gld.	79 —
St. Genois srečke, 40 gld.	79 50
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 —
Ljubljanske srečke	22 75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . . .	160 75
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. .	3435 —
Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	413 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	80 —
Splošna avstrijska stavbinska družba	107 —
Montanska družba avstr. plan.	146 25
Trboveljska premogarska družba, 70 gld. .	174 —
Papirnih rubljev 100	127 12

S 1. januarjem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk,

Brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega znamenke vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimerneje s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštah in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gld. 60

celoletna naročnina.